Հավելված
Շրջակա միջավայրի նախարարի
2020 թվականի հոկտեմբերի 02 -ի
N378Լ հրամանի

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ «ԱՐԳԵԼՈՑԱՊԱՐԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԼԻՐ» ՊԵՏԱԿԱՆ ՈՉ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ

Ի. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. «Արգելոցապարկային համալիր» պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունը (այսուհետ՝ կազմակերպություն) շահույթ ստանալու նպատակ չհետապնդող, իրավաբանական անձի կարգավիճակ ունեցող բնապահպանական, գիտահետազոտական, գիտաճանաչողական (էկոկրթական) կազմակերպություն է, որը գործում է Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը, Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքին, «Պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների մասին» և «Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների մասին» օրենքներին, այլ օրենքներին, սույն կանոնադրությանը և այլ իրավական ակտերին համապատասխան:
2. Կազմակերպության հիմնադիրը Հայաստանի Հանրապետությունն է՝ ի դեմս Հայաստանի Հանրապետության կառավարության (այսուհետ՝ հիմնադիր):
3. Կազմակերպության կանոնադրությունը դրա հիմնադիր փաստաթուղթն է:
4. «Արգելոցապարկային համալիր» պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունը հանդիսանում է «Զիկատար» բնապահպանական կենտրոն» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության (գրանցված է Հայաստանի Հանրապետության իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի կողմից 15.04.2003թ., գրանցման համարը՝ 81.210.00272, ՀՎՀՀ՝ 07401434, գտնվելու վայրը՝ Տավուշի մարզ, գ.Կողբ) իրավահաջորդը:
5. Կազմակերպությունը «Էրեբունի» պետական արգելոցի, «Որդան կարմիր», «Ջերմուկի ջրաբանական», «Հանքավանի ջրաբանական» և «Զիկատար» պետական արգելավայրերի (այսուհետ՝ արգելոց և արգելավայրեր) տարածքներում ապահովում է դրանց կանոնադրություններով ամրագրված պահանջների կատարումը:
6. Կազմակերպությունն ունի Հայաստանի Հանրապետության զինանշանի պատկերով և իր՝ հայերեն, ռուսերեն և անգլերեն անվանմամբ կլոր կնիք, դրոշմակնիք, կարող է ունենալ ձևաթղթեր, խորհրդանիշ և այլ անհատականացման միջոցներ:
7. Կազմակերպության անվանումն է՝
   1) հայերեն լրիվ՝ «Արգելոցապարկային համալիր» պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն.
   2) հայերեն կրճատ՝ «Արգելոցապարկային համալիր» ՊՈԱԿ.
   3) ռուսերեն լրիվ՝ Государственная некоммерческая организация «Заповеднопарковый комплекс».
   4) ռուսերեն կրճատ՝ ГНКО «ЗП комплекс».
   5) անգլերեն լրիվ՝ Reserve park complex, State Non-Commercial Organization.

6) անգլերեն կրճատ՝ RP complex SNCO:

8. Կազմակերպության գտնվելու վայրն է՝ Կոտայքի մարզ, գյուղ Ջրվեժ:

II. ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՐԿԱՆ, ՆՊԱՏԱԿԸ, ԳՈՐԾԱՌՈՒՅԹՆԵՐԸ ԵՎ ՁԵՌՆԱՐԿԱՏԻՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ

9. Կազմակերպության գործունեության առարկան և նպատակը «Էրեբունի» պետական արգելոցի, և «Որդան կարմիր», «Ջերմուկի ջրաբանական», «Հանքավանի ջրաբանական» և «Զիկատար» պետական արգելավայրերի տարածքների բնական էկոհամակարգերի, լանդշաֆտային և կենսաբանական բազմազանության, բնության ժառանգության գիտական ուսումնասիրության, պահպանության, պաշտպանության, վերականգնման, վերարտադրության, հաշվառման, դիտանցի, բնության տարեգրության վարման, բնական պաշարների կայուն օգտագործման, անտառաշինական աշխատանքների իրականացման, անտառատնտեսության բնագավառի համար կադրերի վերապատրաստման և ուսումնաարտադրական պրակտիկայի կազմակերպման ապահովումն է: Այդ նպատակով կազմակերպությունը՝

ա) ապահովում է պահպանվող տարածքների բնական էկոհամակարգերի լանդշաֆտային ու կենսաբանական բազմազանության, գենոֆոնդի, բնության ժառանգության պահպանությունը, կազմակերպում և իրականացնում է դրանց գիտական ուսումնասիրությունը.

բ) նշված տարածքներում կազմակերպում և իրականացնում է էկոհամակարգերի ու դրանց առանձին բաղադրիչների, բուսական և կենդանական աշխարհի հաշվառումն ու նախապատրաստում կադաստրի վարման համար անհրաժեշտ նյութերը..

գ) իրականացնում է էկոլոգիական դիտանց, վարում բնության տարեգրությունը.

դ) կանխարգելում է մարդու գործունեության հետևանքով արգելոցի և արգելավայրերի բնական էկոհամակարգի հավասարակշռությունը խախտող գործընթացները և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում՝ իրականացնում խախտված էկոհամակարգերի վերականգնման միջոցառումներ.

ե) կազմակերպում է բնակչության մասսայական հանգիստը (ամենօրյա) և զբոսաշրջություն (այդ թվում՝ էկոզբոսաշրջություն).

զ) սահմանված կարգով իրականացնում է հրդեհային անվտանգության միջոցառումներ.

է) ապահովում է ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց կողմից արգելոցի ու արգելավայրերի կանոնադրություններով սահմանված դրույթների կատարումը.

ը) իր իրավասության սահմաններում իրականացնում է բնակչության էկոլոգիական կրթության ու դաստիարակության միջոցառումներ.

թ) ծրագրում և կազմակերպում է գիտահետազոտական աշխատանքներ.

ժ) անդամակցում է միջազգային բնապահպանական կազմակերպություններին, մասնակցում միջազգային բնապահպանական ծրագրերին.

ժա) պատրաստում ու հրատարակում է գիտական և գիտաճանաչողական գրականություն ու տեղեկատվական նյութեր.

ժբ) իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ և սույն կանոնադրությամբ նախատեսված այլ գործառույթներ:

10. Կազմակերպությունն իրականացնում է ձեռնարկատիրական գործունեության հետևյալ տեսակները՝

ա) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով կենսառեսուրսների, այդ թվում՝ բույսերի և կենդանիների տեսակների, անտառային ռեսուրսների վերարտադրություն, օգտագործում և իրացում.
բ) արժեքավոր և գեղազարդային տնկանյութի ու բուսատեսակների աճեցում և իրացում.
գ) գյուղատնտեսական մթերքի արտադրություն, վերամշակում և իրացում.
դ) բնափայտի մթերում, վերամշակում և իրացում.
ե) բնակչության հանգստի և զբոսաշրջության, այդ թվում՝ էկոզբոսաշրջության կազմակերպում.
զ) հանգստի և զբոսաշրջության հետ կապված սպասարկման ծառայությունների մատուցում.
է) կողմնակի անտառօգտագործում (խոտհունձ, անասունների արածեցում, փեթակների և մեղվանոցների տեղադրում, վայրի պտղի, ընկույզի, սնկի, հատապտղի, դեղաբույսերի ու տեխնիկական հումքի հավաքում) և դրա արդյունքում մթերված կենսապաշարների վերամշակում ու իրացում.
ը) «Էրեբունի» պետական արգելոցին ու «Որդան կարմիր», «Ջերմուկի ջրաբանական», «Հանքավանի ջրաբանական» և «Զիկատար» պետական արգելավայրերին վերաբերող գովազդի կազմակերպում,
թ) գիտական և գիտաճանաչողական գրականության ու տեղեկատվական նյութերի պատրաստում և հրատարակում.
ժ) տեղեկատվության տրամադրում և խորհրդատվություն, անտառի նյութական գնահատում և անտառի գնահատում, մասնագիտական գիտելիքների վճարովի դասընթացների կազմակերպում:

11. Կազմակերպությունը լիցենզավորման ենթակա գործունեության տեսակներով կարող է զբաղվել միայն լիցենզիայի առկայության դեպքում:

III. ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ԼԻԱԶՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

12. Կազմակերպության կառավարումն իրականացնում են հիմնադիրը, դրա լիազորված պետական մարմինը, կոլեգիալ կառավարման մարմինը՝ խորհուրդը (այսուհետ՝ խորհուրդ) և գործադիր մարմինը՝ տնօրենը:
13. Կազմակերպության հիմնադիրն ունի դրա գործունեությանը և կառավարմանը վերաբերող ցանկացած հարց վերջնականապես լուծելու իրավունք՝ բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:
14. Հիմնադրի լիազորությունները սահմանվում են «Պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների մասին» օրենքով:
15. Լիազորված պետական մարմնի լիազորություններն են՝
    1) կազմակերպության կանոնադրության հաստատումը և դրանում փոփոխություններ կատարելը.
    2) կազմակերպության հիմնարկների, մասնաճյուղերի կամ ներկայացուցչությունների սահմանված կարգով ստեղծումը.
    3) կազմակերպության կառավարման համակարգի սահմանումը.
    4) կազմակերպության կառավարման (այդ թվում՝ կոլեգիալ) մարմինների ձևավորումը և դրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը.
    5) կազմակերպության գործունեության նկատմամբ վերահսկողության իրականացումը.

6) կազմակերպության տնօրենի՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության պահանջներին հակասող հրամանների, հրահանգների, կարգադրությունների ու ցուցումների կասեցումը կամ դրանք ուժը կորցրած ճանաչելը.
7) խորհրդի կողմից հավանության արժանացած կազմակերպության հաստիքային ցուցակի և տարեկան ծախսերի նախահաշվի հաստատումը.
8) կազմակերպության գործունեության մասին հաշվետվությունները լսելը և դրա գործունեության վերստուգման արդյունքները քննարկելը.
9) կազմակերպությանն ամրացված պետական սեփականության օգտագործման և պահպանության նկատմամբ վերահսկողության իրականացումը.
10) կազմակերպության լուծարման հանձնաժողովի ստեղծումը և լուծարման հաշվեկշռի հաստատումը.
11) կազմակերպության տնօրենի պաշտոնի համար կազմակերպվող մրցույթի կարգի հաստատումը.
12) «Պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների մասին» օրենքով, հիմնադրի որոշումներով և սույն կանոնադրությամբ նախատեսված այլ գործառույթների իրականացումը:

16. Խորհուրդը՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան, կառավարում է կազմակերպության գործունեությունը: Խորհուրդը կազմված է յոթ անդամից, նախագահ ու վեց անդամ, և քարտուղարից: Խորհրդի կազմում ընդգրկվում է ՀՀ Գիտությունների ազգային ակադեմիայի մեկ անդամ: Խորհրդի անդամների ոչ պակաս, քան քսան տոկոսը պետք է կազմեն պետական կազմակերպության աշխատավորական կոլեկտիվի անդամները, որոնց ընտրում է աշխատավորական կոլեկտիվի ընդհանուր ժողովը: Գիտությունների ազգային ակադեմիան գրավոր առաջադրում է խորհրդի անդամի իր թեկնածուին: Խորհրդի քարտուղարը՝ տնօրենի ներկայացմամբ, խորհրդի նախագահի կողմից հաստատվում է կազմակերպության աշխատակիցներից: Խորհրդի անդամներին նշանակում և անհատական կազմը հաստատում է լիազորված պետական մարմնի ղեկավարը:

17. Խորհրդի լիազորություններն են՝
1) օրենքով և սույն կանոնադրությամբ նախատեսված՝ կազմակերպության գործունեության բնագավառին, նպատակներին և խնդիրներին համապատասխան՝ կազմակերպության գործունեության հիմնական ուղղությունների վերաբերյալ լիազորված պետական կառավարման մարմին առաջարկություններ ներկայացնելը.
2) կազմակերպության գործադիր մարմնի նկատմամբ ընթացիկ վերահսկողության իրականացումը.
3) տնօրենի լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման վերաբերյալ պետական լիազորված մարմնին առաջարկություն ներկայացնելը.
4) հիմնադրի կողմից սահմանված կարգով կազմակերպության շահույթի տնօրինման ուղղությունների սահմանումը.
5) կազմակերպության գործունեությունը կանոնակարգող ներքին փաստաթղթերի հաստատումը.
6) իր աշխատակարգի հաստատումը.
7) սահմանված կարգով լիազորված պետական մարմին կազմակերպության հաստիքային ցուցակի և տարեկան ծախսերի նախահաշվի նախագծի վերաբերյալ առաջարկությունների ներկայացումը.

8) կազմակերպության գործադիր մարմնի հաշվետվությունների քննարկումը և հաստատումը.
9) կազմակերպության տարեկան հաշվապահական և այլ հաշվետվությունների, տարեկան հաշվեկշռի քննարկումը, հաստատումը.
10) «Պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների մասին» օրենքի 22-րդ հոդվածի 3-րդ մասով նախատեսված դեպքերում կազմակերպության գույքի օտարման և ձեռքբերման հետ կապված խոշոր գործարքների կնքման համար համաձայնություն տալը.
11) անտառպարկի և դենդրոպարկերի, հողամասերի վարձակալության, կառուցապատման իրավունքի և հողամասի նկատմամբ կնքվող այլ պայմանագրերին ու դրանցում կատարվող պայմանագրային պայմանների էական (մակերես և/կամ վարձավճար և/կամ ժամկետ) փոփոխություններին համաձայնություն տալը և կազմակերպության կողմից վարձակալության կամ օգտագործման իրավունքով հանձնվող գույքի, այդ թվում՝ հողամասի նվազագույն վարձավճարների, ինչպես նաև հողամասերի կառուցապատման իրավունքի դիմաց նվազագույն վճարների չափերի հաստատումը.
12) կազմակերպության կողմից մատուցվող ծառայությունների վճարների չափերի հաստատումը.
13) խորհրդի որոշումների կատարման նկատմամբ վերահսկողության իրականացումը.
14) օրենքով և սույն կանոնադրությամբ սահմանված այլ լիազորությունների իրականացումը:

18. Խորհրդի անդամներն իրենց լիազորությունների շրջանակներում իրավունք ունեն՝

1) տնօրենից պահանջելու նիստի օրակարգերի հարցերին վերաբերող տվյալներ, հաշվետվություններ, փաստաթղթեր, տեղեկություններ.
2) հարց բարձրացնելու խորհրդում՝ տնօրենի լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման մասին, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության, սույն կանոնադրության, լիազորված պետական մարմնի, խորհրդի ու տնօրենի կողմից սահմանված կարգերի, կանոնների և այլ պարտադիր նորմերի պահանջների կոպիտ խախտման դեպքում.
3) իրականացնելու Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը չհակասող, խորհրդի իրավասությանն առնչվող կամ խորհրդի կողմից սահմանված վերահսկողական կամ այլ գործառույթներ:

19. Խորհրդի անդամի լիազորությունները դադարեցվում են լիազորված պետական մարմնի ղեկավարի կողմից ընդունված իրավական ակտով՝

1) խորհրդի առաջարկությամբ.
2) անձնական դիմումով,
3) խորհրդի նիստերին անընդմեջ երեք անգամ անհարգելի չմասնակցելու դեպքում,
4) կազմակերպության ներկայացուցչի դեպքում՝ կազմակերպության ընդհանուր ժողովի որոշմամբ:

20. Խորհրդի անդամի լիազորությունների դադարեցման դեպքում մինչև առաջիկա խորհրդի նիստը նշանակվում է նոր անդամ:

21. Խորհրդի նախագահը՝

1) կազմակերպում է խորհրդի աշխատանքները.
2) նախագահում է խորհրդի նիստերը.

3) կազմակերպում է խորհրդի նիստերի արձանագրությունների վարումը և վավերացումը.
4) խորհրդի նիստերի միջև ընկած ժամանակաշրջանում համակարգում է կազմակերպության գործադիր մարմնի և խորհրդի անդամների կապերը.
5) որոշում է խորհրդի նիստերի անցկացման կարգը կամ ձևը:

22. Խորհուրդն իր գործունեությունն իրականացնում է նիստերի միջոցով, որոնք գումարվում են առնվազն յուրաքանչյուր երկու ամիսը մեկ անգամ՝ խորհրդի նախագահի կողմից՝ սեփական նախաձեռնությամբ, ինչպես նաև լիազորված պետական մարմնի, գործադիր մարմնի կամ խորհրդի անդամների մեկ երրորդի պահանջով: Խորհրդի նիստը գումարվում է նախաձեռնողների սահմանած ժամկետում և կարգով:
23. Խորհրդի նիստն իրավազոր է, եթե դրան մասնակցում է խորհրդի անդամների կեսից ավելին:
24. Խորհրդի նիստերը վարում է խորհրդի նախագահը, իսկ նրա բացակայության դեպքում, խորհրդի որոշմամբ, նրա պարտականությունները կատարում է խորհրդի անդամներից մեկը:
25. Խորհրդի որոշումը համարվում է ընդունված, եթե այդ որոշմանը կողմ են քվեարկել խորհրդի նիստին ներկա անդամների կեսից ավելին: Քվեարկության ժամանակ խորհրդի յուրաքանչյուր անդամ ունի մեկ ձայնի իրավունք և քվեարկում է կողմ կամ դեմ: Ձայների հավասարության դեպքում խորհրդի նախագահի, իսկ նրա բացակայության դեպքում նիստը նախագահողի ձայնը վճռորոշ է:
26. Խորհրդի, այդ թվում հարցման կարգով կամ հեռավար կազմակերպված, նիստերն արձանագրվում են խորհրդի քարտուղարի կողմից: Խորհրդի նիստի արձանագրության պատճենը խորհրդի քարտուղարը ներկայացնում է լիազոր մարմին:
27. Անհրաժեշտության դեպքում՝ խորհրդի նիստերը կարող են կազմակերպվել հարցման կարգով՝ գրավոր փաստաթղթերի կամ դրանց էլեկտրոնային պատճենների փոխանցմամբ, կամ հեռավար՝ տեխնիկական միջոցների կիրառմամբ: Եթե խորհրդի արձանագրության նախագիծը խորհրդի անդամին պատշաճ ուղարկվելուց կամ փոխանցվելուց հետո եռօրյա ժամկետում խորհրդի անդամի կողմից պատասխան չի տրվում, ապա համարվում է, որ խորհրդի անդամը կողմ է արձանագրության նախագծին:
28. Խորհրդի նիստերին՝ խորհրդի համաձայնությամբ, կարող են մասնակցել հրավիրված այլ անձիք:
29. Տնօրենն իրավունք չունի հանդես գալ որպես կազմակերպության խորհրդի անդամ, սակայն կարող է մասնակցել խորհրդի նիստերին՝ խորհրդակցական ձայնի իրավունքով:
30. Կազմակերպության ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է տնօրենը:
31. Կազմակերպության տնօրենն օրենքով, հիմնադրի ու լիազորված մարմնի, ինչպես նաև խորհրդի որոշումներով և սույն կանոնադրությամբ իրեն վերապահված լիազորությունների սահմաններում ղեկավարում է կազմակերության գործունեությունը և կրում պատասխանատվություն՝ օրենքների, այլ իրավական ակտերի, հիմնադրի կամ լիազորված պետական մարմնի խորհրդի որոշումների, սույն կանոնադրության և կնքված պայմանագրերի պահանջները չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու համար:
32. Կազմակերպության տնօրենի պաշտոնում նշանակվում է մրցույթի արդյունքում հաղթող ճանաչված թեկնածուն կամ թեկնածուներից մեկը՝ լիազորված պետական մարմնի ղեկավարի կողմից:

33. Տնօրենի հետ կնքվում է պայմանագիր, որը հիմնադրի անունից ստորագրում է լիազորված պետական մարմնի ղեկավարը: Պայմանագրում սահմանվում են նրա իրավունքները, պարտականությունները, պատասխանատվությունը և փոխհարաբերությունները լիազորված պետական մարմնի, կազմակերպության կառավարման այլ մարմինների հետ, նրա աշխատանքի վարձատրման պայմանները, պայմանագրի դադարեցման՝ օրենքով նախատեսված բոլոր հիմքերը և այլ դրույթներ, որոնք պայմանավորվող կողմերը կգտնեն անհրաժեշտ: Պայմանագրի դրույթները չեն կարող հակասել Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսդրության պահանջներին՝ բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:
34. Տնօրենը չի կարող զբաղեցնել այլ պաշտոն կամ կատարել վճարովի այլ աշխատանք՝ բացի գիտական, մանկավարժական և ստեղծագործական աշխատանքից:
35. Տնօրենը գույքային պատասխանատվություն է կրում իր մեղքով կազմակերպությանը և (կամ) պետությանը պատճառած վնասի համար: Տնօրենի լիազորությունների դադարեցումը հիմք չէ պատճառած վնասը հատուցելու պարտականությունները չկատարելու համար: Տնօրենի լիազորությունները դադարեցնող անձը պարտավոր է օրենքով սահմանված կարգով լուծել նաև նրա կողմից կազմակերպությանը կամ պետությանը պատճառած վնասի փոխհատուցման հարցը: Սույն պահանջը չկատարելու հետևանքով կազմակերպությանը կամ պետությանը պատճառված վնասի համար կազմակերպության տնօրենի լիազորությունները դադարեցրած պաշտոնատար անձը կրում է գույքային պատասխանատվություն:
36. Տնօրենը պարտավոր է չկատարել հիմնադրի, լիազորված պետական մարմնի խորհրդի՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը հակասող որոշումները, կարգադրությունները, հրամանները և դրանց չկատարման համար չի կարող ենթարկվել պատասխանատվության:
37. Տնօրենի բացակայության դեպքում, լիազորված պետական մարմնի ղեկավարի գրավոր որոշմամբ այդ լիազորություններն իրականացնում է այլ անձ:
38. Տնօրենի լիազորությունները դադարեցվում են օրենքով սահմանված դեպքերում:
39. Տնօրենի տեղակալը և հիմնարկի, մասնաճյուղի տնօրենը կամ ղեկավարը պաշտոնի նշանակվում և պաշտոնից ազատվում է կազմակերպության տնօրենի կողմից:
40. Տնօրենը՝
   1) առանց լիազորագրի հանդես է գալիս կազմակերպության անունից, ներկայացնում դրա շահերը և կնքում գործարքներ.
   2) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ, հիմնադրի ու լիազորված պետական մարմնի որոշումներով և կազմակերպության կանոնադրությամբ սահմանված կարգով տնօրինում է կազմակերպության գույքը, այդ թվում՝ ֆինանսական միջոցները.
   3) տալիս է կազմակերպության անունից հանդես գալու լիազորագրեր, այդ թվում՝ վերալիազորման իրավունքով լիազորագրեր.
   4) աշխատանքի նշանակում և աշխատանքից ազատում է կազմակերպության աշխատողներին, նրանց նկատմամբ կիրառում խրախուսման միջոցներ ու նշանակում կարգապահական տույժեր.
   5) ֆինանսների նախարարության գործառնական վարչությունում բացում է հաշվարկային հաշիվներ.
   6) կատարում է աշխատանքի բաշխում իր և տեղակալի միջև.

7) սահմանում է կազմակերպության կառուցվածքն ու կառուցվածքային ստորաբաժանումների իրավասությունները.
8) օրենքով և կազմակերպության կանոնադրությամբ սահմանված իր լիազորությունների սահմաններում արձակում է հրամաններ, հրահանգներ, տալիս կատարման համար պարտադիր ցուցումներ և վերահսկում դրանց կատարումը.
9) ապահովում է կազմակերպության գործունեության մասին համապատասխան հաշվետվությունների կազմումը և դրանք սահմանված կարգով ներկայացնում լիազորված պետական մարմին.
10) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ձեռնարկում է միջոցներ՝ կազմակերպությունների և ֆիզիկական անձանց կողմից պահպանող տարածքների ռեժիմների խախտման հետևանքով բնությանը պատճառված վնասը հատուցելու համար.
11) իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը չհակասող և կազմակերպության կառավարման այլ մարմինների չվերապահված այլ լիազորություններ.
12) հաստատում է հիմնարկների կամ մասնաճյուղերի կանոնադրությունները:

IV. ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ ՊԱՀՊԱՆՎՈՂ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐԻ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ

41. Արգելոցի, արգելավայրերի, անտառպարկերի և դենդրոպարկերի պահպանությունն իրականացվում է կազմակերպության պահպանության ստորաբաժանման և տեղամասային տեսուչների (այսուհետ՝ պահպանության ծառայության աշխատողներ) միջոցով:
42. Պահպանության ծառայության աշխատողները՝
1) ապահովում են Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ, պահպանվող տարածքների և սույն կանոնադրություններով, ինչպես նաև արգելոցի և արգելավայրերի ռեժիմներով, անտառպարկի և դենդրոպարկերի կանոնակարգերով սահմանված բնապահպանական նորմերի և կանոնների կատարումը, ստուգում են պահպանվող տարածքներ մուտք գործող անձանց անցագրերը.
2) կանխում են պահպանության ռեժիմները խախտող ցանկացած գործողություն.
3) կազմում են պահպանվող տարածքների ռեժիմների խախտումների մասին արձանագրություններ, դրանք ներկայացնում տնօրենին՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով դրանց ընթացք տալու համար.
4) իրավախախտողի անձը խախտման վայրում պարզելու անհնարինության դեպքում կարող են նրան բերել ոստիկանության մոտակա բաժին.
5) օրենքով սահմանված դեպքերում վերցնում և պատկան մարմիններին են հանձնում պահպանության ռեժիմները խախտող անձանց իրավախախտման գործիք կամ անմիջական օբյեկտ հանդիսացող իրերն ու փաստաթղթերը.
6) պահպանության ռեժիմը խախտող անձի բացակայության դեպքում վերցնում և պատկան մարմիններին են հանձնում իրավախախտման գործիքները կամ անմիջական օբյեկտ հանդիսացող իրերը.
7) ապահովում են պահպանվող տարածքներում ֆիզիկական անձանց ու կազմակերպությունների կողմից սույն կանոնադրությամբ սահմանված պահանջների կատարումը:

43. Պահպանության ծառայության աշխատողը Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով իրավունք ունի կրելու համազգեստ և օգտագործելու քաղաքացիական ու ծառայողական զենք:
44. Ծառայողական պարտականությունները կատարելու ժամանակ պահպանության ծառայության աշխատողների առողջությանը և գույքին պատճառված վնասի հատուցումը կատարվում է օրենքով սահմանված կարգով:

V. ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎՈՂ ԳԻՏԱՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ, ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԸ ԵՎ ԿԱԴԱՍՏՐԻ ՎԱՐՈՒՄԸ

45. Կազմակերպության կողմից իրականացվող գիտական հետազոտությունները, մոնիթորինգը և կադաստրի վարումն ուղղված են պահպանվող տարածքների բնական էկոհամակարգերի ուսումնասիրմանը, բնական երևույթների և էկոլոգիական իրավիճակի կանխատեսմանն ու գնահատմանը, բուսական և կենդանական աշխարհի գենոֆոնդի պահպանմանը, ինչպես նաև բնական պաշարների արդյունավետ օգտագործման և բնության պահպանության գիտական հիմունքների մշակմանը:
46. Գիտահետազոտական աշխատանքները, մոնիթորինգը և կադաստրի վարումը կազմակերպում է կազմակերպության գիտության բաժինը:
47. Գիտահետազոտական աշխատանքները՝
1) իրականացվում են կառավարության կողմից հաստատված Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի, ինչպես նաև ազգային ու միջազգային դոնոր կազմակերպությունների, կազմակերպության կողմից ձեռնարկատիրական գործունեությունից առաջացած միջոցների և օրենքով չարգելված ֆինանսավորման այլ աղբյուրների հաշվին.
2) լիազորված պետական մարմնի համաձայնությամբ, պայմանագրային հիմունքներով կարող են իրականացվել այլ կազմակերպությունների և մասնագետների կողմից կամ համատեղ.
3) նպատակաուղղված են պարկի էկոհամակարգերի և դրանց բաղադրիչների պահպանության և օգտագործման ձևերի ու մեթոդների մշակմանը, հազվագյուտ և անհետացող տեսակների վերարտադրությանը, գիտական և գիտաճանաչողական նյութերի պատրաստմանն ու հրատարակմանը:
48. Մոնիթորինգը՝
1) կազմակերպվում և իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի, կազմակերպության կողմից ձեռնարկատիրական գործունեությունից առաջացած միջոցների և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ չարգելված այլ ֆինանսական միջոցների հաշվին.
2) նպատակաուղղված է կենսաբանական բազմազանության տարածվածության, տեսակային կազմի, քանակի, բնակության վայրերի, կենդանիների միգրացիայի ուղիների առկա վիճակի բացահայտմանը, ինվազիվ՝ օտարածին (ներմուծված) տեսակների տարածվածության ուսումնասիրությանը, էկոհամակարգերի և դրանց բաղադրիչների քանակական և որակական փոփոխությունների գնահատմանն ու կանխատեսմանը, բնական և մարդածին գործոնների ազդեցության բացահայտմանը.

3) իրականացվում է ելակետային տվյալների ստացման և հավաքագրման նպատակով ստեղծված դիտարկման ցանցում, որը ներառում է մշտական կամ ժամանակավոր (սեզոնային) դիտակետեր, փորձահրապարակներ, երթուղիներ:

49. Կադաստրի վարումը՝

1) կազմակերպվում և իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի, կազմակերպության կողմից ձեռնարկատիրական գործունեությունից առաջացած միջոցների և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ չարգելված այլ ֆինանսական միջոցների հաշվին.
2) նպատակաուղղված է գիտական ուսումնասիրությունների և մոնիթորինգի իրականացման ընթացքում ստացված տվյալների հավաքագրմանն ու դասակարգմանը, տարածքների և բնական պաշարների օգտագործման հաշվառմանը, ամփոփմանը և վերլուծմանը, տարածքների օգտագործման օպտիմալ ծանրաբեռնվածության բացահայտմանը.
3) իրականացվում է գիտական ուսումնասիրությունների, մոնիթորինգի իրականացման արդյունքում ստացված տվյալների, տարածքների օգտագործման պայմանագրերի, վճարովի ծառայությունների մատուցման մասին տվյալների հիման վրա՝ տվյալները գրանցելով գրանցամատյանում և համակարգչային տվյալների շտեմարաններում:

VI. ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԳՈՒՅՔԸ ԵՎ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ, ՏԱՐԱԾՔԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

50. Հիմնադիրը կարող է պետական կազմակերպությանն անժամկետ և անհատույց օգտագործման իրավունքով ամրացնել ցանկացած գույք:

51. Պետական կազմակերպությունն իրավունք ունի իրեն ամրացված գույքը պետության անունից հանձնել վարձակալության, եթե դա արգելված չէ հիմնադրի որոշմամբ կամ պետական կազմակերպության կանոնադրությամբ: Պետական կազմակերպությանն ամրացված գույքը վարձակալության է հանձնվում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ: Վարձակալության հանձնված գույքի վարձակալական վճարներից ստացված դրամական միջոցներն ամբողջությամբ ուղղվում են պետական բյուջե:

52. Վարձակալության չհանձնված ամրացված գույքի օգտագործման արդյունքում պետական կազմակերպության ստացած եկամուտները պետական կազմակերպության սեփականությունն են, եթե այլ բան նախատեսված չէ պետական կազմակերպության կանոնադրությամբ:

53. Պետական կազմակերպությանն ամրացված գույքի օգտագործման ընթացքում առաջացած անբաժանելի բարելավումները հիմնադրի սեփականությունն են:

54. Կազմակերպությունն անժամկետ և անհատույց օգտագործման իրավունքով օգտագործում (տիրապետում) է իրեն ամրացված գույքը:

55. Կազմակերպության ֆինանսական միջոցները գոյանում են Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեից հատկացված միջոցներից և կազմակերպության կողմից ձեռնարկատիրական գործունեությունից, միջոցառումների իրականացման, հովանավորչական, նվիրատվական նպատակներով տրամադրվող, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը չհակասող այլ մուտքերից:

56. Կազմակերպության ձեռնարկատիրական գործունեության ընթացքում առաջացած շահույթն օգտագործվում է կազմակերպության կանոնադրական նպատակներին համապատասխան:
57. «Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների մասին» օրենքի 26-րդ հոդվածի առաջին մասի 1-ին կետի «գ» ենթակետով սահմանված ուսումնաարտադրական պրակտիկաների անցկացման համար արգելոցային և արգելավայրային գոտիներ մուտքի վճարը սահմանվում է կազմակերպության և համապատասխան ուսումնական հաստատության միջև ստորագրված պայմանագրով:
58. Արգելոցի և «Որդան կարմիր» արգելավայրի տարածքներ մուտք գործելու համար՝

1) իրավաբանական անձինք նախապես դիմում են ներկայացնում կազմակերպությանը՝ մուտքի անցագիր ձեռք բերելու համար, որում պետք է ներառվեն տեղեկություններ տարածք մուտք գործելու նպատակի, ժամանակի և մուտք գործող անձանց թվի վերաբերյալ.
2) զբոսաշրջային կազմակերպությունները նախապես կարող են կնքել պայմանագրեր՝ զբոսաշրջությունը կազմակերպելու համար.
3) ֆիզիկական անձինք տարածք մուտք կարող են գործել Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված վճարը մուծելուց և կազմակերպության կողմից անցագիր ստանալուց հետո.
4) սահմանված մուտքավճարներն իրավաբանական անձինք նախապես մուծում են կազմակերպության հաշվեհամարին, իսկ ֆիզիկական անձինք՝ ինչպես հաշվեհամարին, այնպես էլ արգելոցի անցակետերում:

59. Արգելոցի և «Որդան կարմիր» արգելավայրերի տարածքներ մուտք գործելու թույլտվություն չի տրամադրվում, եթե մուտքի համար հայտով ներկայացված ժամանակահատվածում առկա են կազմակերպության կառավարման մարմիններից որևէ մեկի կողմից իրավական ակտով սահմանված սահմանափակումներ:
60. Արգելոցի և «Որդան կարմիր» արգելավայրի տարածքներ ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց մուտք գործելու համար տպագրում է տարբերակված անցագրեր:
61. Մուտքն արգելոցի կամ «Որդան կարմիր» արգելավայրի տարածք թույլատրվում է միայն կազմակերպության համապատասխան աշխատողի ուղեկցությամբ:
62. Արգելոցի կամ «Որդան կարմիր» արգելավայրի տարածք մուտք գործողները սահմանված կարգով գրանցվում են արգելոցի կամ արգելավայրի մուտքի գրանցամատյանում: Գրանցամատյանի վարումն իրականացնում է կազմակերպությունը:
63. Հողամասերի վարձակալության, կառուցապատման իրավունքը տրամադրվում է կազմակերպության կողմից՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված մրցութային հանձնաժողովի եզրակացության հիման վրա: Հողամասերի վարձակալության կամ կառուցապատման իրավունքի տրամադրման մասին պայմանագրերը կնքվում են կազմակերպության հետ՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:
64. Համայնքների վարչական սահմաններում ընդգրկված տարածքների հետ կապված փոխհարաբերությունները կարգավորվում են կազմակերպության և համայնքի միջև կնքված պայմանագրով՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:
65. Զբոսաշրջային գործունեություն իրականացնելու համար, զբոսաշրջային կազմակերպությունները Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով նախապես պայմանագիր են կնքում կազմակերպության հետ:

66. Կազմակերպության համապատասխան տարածքներում հողամասերը կարող են օրենքով սահմանված կարգով վարձակալության իրավունքով տրամադրվել՝

1) հիմք ընդունելով անտառգույքագրման և կենսաբանական պաշարների գնահատման տվյալները կողմնակի անտառօգտագործման նպատակով՝ մինչև հինգ տարի ժամկետով.
2) գյուղատնտեսական գործունեություն ծավալելու նպատակով՝ մինչև 10 տարի ժամկետով.
3) հանգստի կազմակերպման նպատակով մինչև 25 տարի ժամկետով.
4) հիմնական շինություններով կառուցապատման դեպքում՝ մինչև 60 տարի ժամկետով:

67. Կազմակերպությունն ունի ինքնուրույն հաշվեկշիռ և Հայաստանի Հանրապետության արժույթով և (կամ) արտարժույթով գանձապետական հաշվարկային հաշիվներ:

VII. ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ

68. Կազմակերպության գործունեության նկատմամբ վերահսկողությունն իրականացնում են հիմնադիրը, լիազորված պետական մարմինը և խորհուրդը:
69. Կազմակերպությունը հիմնադրի կողմից սահմանված կարգով հրապարակում է իր տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունը:

VIII. ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ ԵՎ ԼՈՒԾԱՐՈՒՄԸ

70. Կազմակերպությունը կարող է վերակազմակերպվել կամ լուծարվել հիմնադրի որոշմամբ և (կամ) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում ու կարգով:
71. Կազմակերպության լուծարման դեպքում կազմակերպության պարտատերերի պահանջների բավարարումից հետո մնացած գույքն ուղղվում է Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջե: